

Papirfritt årsregnskap

Revisorforeningen ønsker å fjerne hindre for bruk av elektroniske løsninger i regnskaps- og selskapslovgivningen. Årsregnskapet bør kunne signeres elektronisk. Styre- og generalforsamlingsprotokoller bør kunne føres elektronisk. I et brev til Finansdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet går Revisorforeningen gjennom bestemmelser i regnskapsloven og selskapslovgivningen som i dag er ansett å være til hinder for å benytte elektroniske løsninger, inkludert:

- Underskrift på årsregnskapet
- Generalforsamlings- og styreprotokoller
- Selskapsavtale i ansvarlig selskap
- Stiftelsesdokument utenfor Foretaksregisterets løsning for elektronisk stiftelse
- Fusjonsplan og fisjonsplan
- Styrets rapport om fusjon og fisjon
- Vesentlige avtaler mellom konsernselskaper
- Avtaler med aksjeeier der selskapet bare har én aksjeeier

I de fleste tilfellene anser vi at det ikke er nødvendig å endre loven for å åpne for elektronisk håndtering. Det vil være nok å få en offisiell avklaring fra departementet.

Revisjonsberetning

Revisorforeningen legger til grunn at revisjonsberetningen allerede etter gjeldende regler kan avgis og oppbevares elektronisk. Kravet om at revisjonsberetningen skal underskrives av oppdragsansvarlig revisor kan oppfylles med elektronisk signatur.

Endringer i kontrollopplegget for revisorer 2014

Det er noen viktige endringer i Kvalitetskontrollens opplegg for kontroll av oppdragsansvarlige revisorer fra innværende år:

Dokumentasjon av gjennomført syklisk inspeksjon

Revisor må kunne dokumentere at det er gjennomført syklisk inspeksjon av fullførte revisjonsoppdrag i henhold til ISQC 1, punkt 48.

Høyere kostnad ved oppfølgingskontroll

Dersom kontrollen avdekker vesentlige mangler som må følges opp ved ny stedlig kontroll, skal den oppdragsansvarlige revisoren heretter belastes for en større andel av kostnadene ved oppfølgingskontrollen. Dette vil bidra til en mer rettferdig kostnadsfordeling ved at de som ikke holder et tilfredsstillende kvalitetsnivå og dermed får oppfølgingskontroll, må betale for dette selv. Endringen vil gjelde for oppfølgingskontroller som gjennomføres fra og med 2015.

Andre presiseringer

Det er tatt inn enkelte presiseringer av gjeldende praksis i årets kontrollopplegg:

- Det skal gjennomføres et avsluttende møte mellom kontrollør og den som kontrolleres.
- Kvalitetskontrollutvalget foretar en selvstendig vurdering av de feilene og manglene som fremkommer i den enkelte kontrollrapporten.
- De som er kontrollører for DnR, kan ikke utøve annen kontrollvirksomhet for andre revisorer. Det innebærer at de ikke kan utføre andre kontroller, inspeksjoner eller lignende, av revisorer utenfor egen virksomhet.
- Resultatet av kontrollene sendes normalt ut i første halvdel av desember.

Forholdsmessig fradrag for merverdiavgift ved utleie av fast eiendom

Når de samme lokalene brukes av leietaker selv og fremleies, har leietaker forholdsmessig fradrag for merverdiavgift. Frivillig registrert utleier har full fradragsrett og skal beregne merverdiavgift på hele husleien. Dette fremgår av Skattedirektoratets fellesskriv 7. mai 2014. Fellesskrivet omhandler ulike spørsmål omkring forholdsmessig fradragsrett ved utleie av fast eiendom.

Opphever lovkrav om statsautorisert revisor

Finansdepartementet vil oppheve gjenværende krav om å bruke en statsautorisert revisor. I tillegg oppdateres kravene til innholdet i Revisorregisteret som føres av Finanstilsynet. Det formaliseres at det bare er i foretak av allmenn interesse at begrunnelse for opphør av revisjonsoppdrag må sendes til Finanstilsynet. Lovforslagene er fremmet i Prop. 87 L (2013–2014).

Fjerner tretten krav om statsautorisert revisor

Registrert og statsautorisert revisor likestilles i lovkrav for:

- Studentsamskipnader
- Fellesorganet for AFP
- Finnmarkseiendommen
- Tilsynsrådet for advokatvirksomhet, der ett styremedlem nå skal være statsautorisert revisor

Det er også lagt opp til å endre ni forskriftskrav om statsautorisert revisor.

Departementet påpeker at det ikke er opp til dem å endre det gjenstående kravet om statsautorisert revisor i regelverket til Oslo Børs.

Revisorforeningen støttet forslagene i høringen.

Melding til Finanstilsynet om opphør av revisjonsoppdrag

Revisorforeningen støttet også at revisorers og revisjonspliktiges plikt til å sende begrunnelse for opphør av revisjonsoppdrag til Finanstilsynet begrenses til foretak av allmenn interesse. Finanstilsynet praktiserer allerede regelen på dette viset.

Utsatt høringsfrist

Norsk RegnskapsStiftelse har utsatt fristen for kommentarer til den nye norske regnskapsstandard til 31. oktober 2014. Videre er høringsfristen for den nye bokføringsstandard om betalingstransaksjoner utsatt til 1. september 2014. Begge deler skjer etter ønske fra noen av høringsinstansene.

Avgiftsendringer i Revidert nasjonalbudsjett

Regjeringen foreslår å endre regelverket for frivillig registrering ved utleie av fast eiendom, oppheve båtmotoravgiften og endre avgiftsfrie kvoter for privat innførsel av alkohol og tobakk.

Merverdiavgift og fast eiendom

Finansdepartementet foreslår endringer i regelverket for frivillig registrering av næringsdrivende og offentlig virksomhet som leier ut bygg eller anlegg. Forslaget innebærer at kravet til søknad om frivillig registrering for utleiere som allerede er registrert, fjernes. I tillegg foreslås det endring i virkningstidspunktet for når den frivillige registreringen skal gjelde fra. Frivillig registrering skal gjelde fra og med en oppgavetermin som går ut de siste seks måneder før «avgiftsbehandling av utleieforholdet ble tilkjenn[e]gitt». Også frivillig registrering for bortforpaktere av landbruks-eiendom og utleiere av jordbruksareal uten bygninger er omfattet. Departementet foreslår at endringene gis virkning fra 1. juli 2014.

Opphever båtmotoravgiften

Regjeringen foreslår å oppheve særavgiften på båtmotorer med virkning fra 1. juli 2014. Avgiften gjelder båtmotorer med minst ni hestekrefter. Avgiften er forholdsvis ressurskrevende for avgiftsmyndighetene og en oppheving av avgiften kan medvirke til utskifting til mer drivstoffgjerrige og miljøvennlige båtmotorer.

Endring av avgiftsfrie kvoter ved privat innførsel av alkohol og tobakk

Regjeringen foreslår en endring i reglene for tax-free handel slik at man kan bytte ut hele kvoten for tobaksvarer med maksimalt 1,5 liter vin eller øl. Dersom kvoten for tobakk ikke benyttes, kan man ha med 1 liter brennevin, 3 liter vin og 2 liter øl avgiftsfritt. Forslaget gjelder både taxfree-butikker på ferjer og flyplasser og ved privat innførsel fra andre land, for eksempel ved grenshandel i Sverige.

Leasing av elbiler og omsetning av elbilbatterier

I statsbudsjettet for 2014 ble det vedtatt å fritta leasing av elbiler og omsetning av elbilbatterier fra merverdiavgift. Iverksetting av dette fritaket er imidlertid utsatt på ubestemt tid i påvente av at ESA vurderer fritaket i forhold til EØS-reglene.

Regjeringen foreslår ny skatteklagenemnd

Regjeringen har sendt på høring et forslag om at det opprettes én landsdekkende klagemennd for skatt og merverdiavgift – Skatteklagenemnda. Den skal erstatte dagens fem regionale skatteklagenemnder, skatteklagenemndene for de to sentralskattekontorene og Klagemennda for merverdiavgift. Samtidig foreslår Regjeringen å lovfeste at klagemennda på skatteområdet er uavhengig og ikke kan instrueres.

Regjeringen legger opp til at nemnda kan få en fulltidsansatt leder. I tillegg opprettes et eget sekretariat, og kravene til nemndmedlemmenes kompetanse skjerpes. Tidligere var det skattekontoret som forberedte saker for nemnda. Forslaget om nytt sekretariat begrunnes med at man vil sikre at klagesaker blir vurdert av nye saksbehandlere som har distanse til tidligere avgjørelser. Sekretariatet blir underlagt Skattedirektoratet og skal ta stilling til alle sakene som legges frem for nemnda.

Ordningen vil tidligst være klar fra 2016.

Møte med IFAC og møte mellom de nordiske revisorforeningene

Nordisk Revisorforening (NRF) hadde et to-dagers direktørmøte i Oslo i mai. Direktørene i revisorforeningene i alle de fem nordiske landene deltok og hadde blant annet møte med nestkommanderende i den internasjonale revisororganisasjonen IFAC, Russel Guthrie. Tema var blant annet standardsetting, IFACs strategi og fremtidige prioriteringer.

Samarbeidet om nasjonal gjennomføring av EU-lovgivningen vil fortsette og intensiveres. Målet er å få til mest mulig harmoniserte regler i Norden og andre viktige europeiske land.

De nordiske direktørene fikk også en presentasjon av den nye internettbaserte versjonen av Descartes revisjonsmetodikk som lanseres i juni.

– Jeg har inntrykk av at våre nordiske kolleger er imponert over nye Descartes og hva vi har fått til, sier adm. direktør Per Hanstad i Revisorforeningen. Interessen er stor, og vi vil fortsette dialogen med flere av de nordiske landene om dette i tiden som kommer.

Fokus på transaksjoner med nærstående

Skatteetaten har tatt et nasjonalt initiativ på området transaksjoner med nærstående parter i aksjeselskaper. Særlig er oppmerksomheten rettet mot hytter, biler og båter ervervet av selskaper, samt ulovlige lån og annet mellomværende mellom ledelse, nærstående og selskaper.

Aksjelovendringer våren 2014

Rettelser i blant annet reglene om utbytte trer i kraft fra 1. juli 2014. Endringene retter opp enkelte utilsiktede virkninger av endringene i aksjeloven i juni 2013. Flere av endringene bygger på innspill fra Revisorforeningen.

Endringer i § 8-1 om hva som kan deles ut som utbytte

Kapitalnedsettelse med utbetaling

§ 8-1 slår etter lovendringen i juni 2013 fast at det er den registrerte aksjekapitalen på beslutningstidspunktet som skal legges til grunn ved beregningen av utbyttegrunnlaget. For øvrig skal beregningen foretas på grunnlag av balansen i det sist godkjente årsregnskapet. Er det gjennomført en kapitalnedsettelse med utdeling til aksjeeierne etter årsskiftet, men før tidspunktet for beslutningen om utbytte, gir en slik beregning økt utbyttegrunnlag fordi det skal tas hensyn til den reduserte aksjekapitalen, men ikke til den tilsvarende reduksjonen på eiendelssiden som følge av utdelingen.

Prinsippet som kommer til uttrykk i tredje ledd, tilsier imidlertid at det ved beregningen skal gjøres fradrag for det utdelte beløpet. Tredje ledd er endret slik at dette kommer klarere til uttrykk: «Ved beregningen etter første ledd skal det gjøres fradrag for andre disposisjoner etter balansedagen som etter loven skal ligge innenfor rammen av de midler selskapet kan benytte til utdeling av utbytte, eller som omfattes av § 12-1 første ledd nr 2 [nedsettingsbeløp som er utdelt eller brukt til å slette egne aksjer].»

Eksempel

Balansen i et selskap viser følgende tall:

- Netto eiendeler 250
- Aksjekapital 100
- Annen egenkapital 150

Selskapet har altså i utgangspunktet et utbyttegrunnlag (netto eiendeler minus aksjekapital) på 150. Hvis selskapet gjennomfører en kapitalnedsettelse på 50 med utbetaling til aksjeeierne, blir beregningen av utbytterammen etter kapitalnedsettelsen som følger:

Netto eiendeler i sist godkjente balanse	250
Registrert aksjekapital på beslutningstidspunktet	50
Utdelt beløp (jf. endringen i § 8-1)	50
Utbytteramme	150

Kapitalforhøyelse med tilførsel av nye midler

En tilsvarende problemstilling oppstår ved kapitalforhøyelse med tilførsel av nye midler (i motsetning til fondsemisjon). Her står man overfor den motsatte situasjonen ved at utbyttegrunnlaget reduseres selv om selskapet er tilført nye midler. I eksempelet ovenfor, hvis selskapet i stedet gjennomfører en kapitalforhøyelse på 50 med innbetaling fra aksjeeierne, blir utbytterammen redusert med tilsvarende beløp, altså med 50, til 100.

Departementet sier i merknadene til bestemmelsen at «i et slikt tilfelle er det en konsekvens av lovens system at selskapet vil måtte gjøre bruk av en mellombalanse». Ved å velge en mellombalansedato som er senere enn datoen kapitalforhøyelsen er regnskapsført, får man tatt hensyn til økningen i netto eiendeler i beregningen. Selv om en mellombalanse løser problemstillingen, stiller vi oss uforstående til at departementet unnlot å rette opp denne utilsiktede virkningen gjennom en presisering i § 8-1.

Utbyttegrunnlaget og fradrag for egne aksjer

§ 8-1 annet ledd er endret for å unngå at det må gjøres dobbelt fradrag for egne aksjer ved beregning av utbytterammen. Endringen innebærer at det ikke skal gjøres fradrag i utbytterammen for selskapets beholdning av egne aksjer. Det skal imidlertid gjøres fradrag for egne aksjer selskapet har avtalepant i, med et beløp som tilsvarer fordringen pantet skal sikre. Dette gjelder likevel ikke dersom pantet er stilt for lån som aksjonær mv. har i selskapet og som derfor allerede har kommet til fradrag i utbytterammen.

Endring i § 12-2 om kapitalnedsettelse til dekning av tap

§ 8-1 og § 12-2 annet ledd er endret slik at beregningen av selskapets egenkapital etter de nevnte bestemmelsene skal baseres på selskapets «sist godkjente årsregnskap». Tidligere skulle beregningen foretas på grunnlag av resultatregnskapet/balansen «for siste regnskapsår». Endringene åpner for at det kan foretas utdelinger etter de nevnte bestemmelsene også i tiden etter årsskiftet, men før det er fastsatt årsregnskap for forrige regnskapsår. Nå er det foretatt en tilsvarende endring i § 12-2 første ledd første punktum.

Endring i regnskapsloven

Det er også foreslått en liten rettelse i regnskapsloven. Da diskrimineringsloven om etnisitet og diskrimineringsloven om seksuell orientering ble vedtatt i 2013, ble behovet for en konsekvensendring i regnskapsloven oversett. Arbeidsgivers redegjørelsesplikt, som er lovfestet i diskrimineringslovene, er også tatt inn i regnskapsloven § 3-3 syvende ledd. «Diskrimineringsloven om etnisitet» erstatter «diskrimineringsloven» og «diskrimineringsloven om seksuell orientering» føyes til i bestemmelsen.

Skatteendringer i revidert budsjett

Innsyn i skattekister

Regjeringen vil stramme inn reglene om innsyn i skattekistene ved at opplysninger om hvem som har søkt i skattekisten blir tilgjengelig for skattyter på skatteetaten.no. Endringene får virkning for skattekistene for inntektsåret 2013, som blir lagt ut høsten 2014.

Opplysninger i aksjonærregisteret

Opplysningene i aksjonærregisteret skal kunne unntas fra offentlighetsloven. Det skal utarbeides en digital løsning for selskapenes aksjeeierbøker som skal være offentlig tilgjengelig.

Differensiert arbeidsgiveravgift

Regjeringen varslet i revidert budsjett endringer i ordningen med differensiert arbeidsgiveravgift. Endringene kommer fordi EU-kommisjonen og EFTAs overvåkningsorgan (ESA) har vedtatt nye retningslinjer for regionalstøtte fra 1. juli 2014. De nye retningslinjene gjør at virksomheter i deler av transport- og energisektoren må tas ut av ordningen og betale arbeidsgiveravgift etter høy sats. Endringene ble fremmet i Prop. 118 S (2013-2014). Arbeidsgivere i 31 nye kommuner får redusert sats og det innføres tiltak som skal kompensere for de som nå får høy sats. Det innføres blant annet en fribeløpsordning som innebærer at arbeidsgivere likevel ikke trenger å betale økt avgift opp til et gitt fribeløp.

Det foreslås videre en hjemmel for å offentliggjøre statsstøtte i form av redusert arbeidsgiveravgift på skatteetaten.no. Forslaget har bakgrunn i nye retningslinjer fra EFTAs overvåkningsorgan ESA.

Friinntekten i petroleumsskatt

Regjeringen foreslår å utvide overgangsregelen til endring i friinntekten i petroleumsskatten for samlet prosjekt for utbygging og transport. I tillegg foreslår Regjeringen å sette en endelig tidsavgrensning for overgangsregelen slik at overgangsregelen ikke skal gjelde for kostnader pådratt fra og med inntektsåret 2021.

Rederiskatteordningen – solidaransvar for arbeidsgiverplikter

Regjeringen foreslår at inntekter som har opphav i solidaransvaret for arbeidsgiverplikter etter skipsarbeidsloven, overfor arbeidstakere mv. i ikke-tillatt virksomhet eller overfor arbeidstakere mv. om bord på ikke-tillatte fartøyer, skal skattlegges på lik linje med finansinntekt innenfor rederiskatteordningen.

Enklere skatteregler for deltakerlignede selskaper

Finansdepartementet har sendt på høring forslag til enklere skatteregler for deltakerlignede selskaper (kommandittselskap, ansvarlig selskap, indre selskap og partrederi). Ligningsskjemaene kan dermed forenkles og reduseres i omfang og antall. Ligningen av deltakerne skjer etter en nettometode. Skattepliktig formue og inntekt beregnes som om selskapet var skattyter, og deretter fordeles formuen og inntekten på deltakerne. Det skal fortsatt gjennomføres deltakerligning etter en nettometode, og uttaksbeskatning etter deltakermodellen. Innenfor disse rammene foreslås flere tiltak som departementet mener vil gi store forenklingsevner, inkludert:

- Opphevelse av stedbunden skattlegging av personlige deltakere
- Bortfall av fradragbegrensningen for kommandittister og stille deltakere
- Bortfall av gjennomsnittsligning av skogbruk og reindrift når virksomheten drives av et selskap
- Måling av innskudd i selskapet en gang pr. år, i stedet for hvert kvartal

Endringene kan gjøres gjeldende fra 2015 eller 2016.

Endring av ligning etter ConocoPhillips II-dommen

Dommen innebærer at det ikke skal foretas gjennomskjæring når skattyter benytter skattefri fisjon som mellomledd for å komme i posisjon til å selge innmat/virksomhet ved salg av aksjer. I saker hvor skattemyndighetene har fattet vedtak i strid med Høyesterettsdommen, kan skattyter anmode om endring av ligningen.

Verserende saker om ulovfestet gjennomskjæring av fisjon og etterfølgende salg av aksjer vil bli avgjort til skattyters gunst.

Når det gjelder avgjorte saker hvor det er fattet vedtak i strid med Høyesteretts dom, må skattyter selv anmode om endring av ligningen. Treårsfristen i ligningslovens § 9-6 nr. 2 setter imidlertid en grense for hvor langt tilbake i tid det er adgang til å endre ligningen. Treårsfristen innebærer at for krav om endring som fremsettes i 2014, kan det foretas endring av ligning tilbake til og med inntektsåret 2011.

Fakturasystemer med mulighet for nummeroverstyring

Skattedirektoratet mener at det ikke er tillatt etter bokføringsreglene å benytte et fakturaprogram der nummereringen enkelt kan overstyres. Dette gjelder uavhengig av om muligheten rent faktisk benyttes. Se nærmere omtale i Skattedirektoratets prinsipputtalelse.

Descartes revisjonsmetodikk – ny versjon

Ny versjon av Descartes i «skyen» er i rute og vil som planlagt bli lansert i slutten av juni måned. Det er et betydelig løft som nå er gjort, med ny teknologisk plattform og betydelig forbedret brukervennlighet.

Det er utover høsten lagt opp til et intensivt kursopplegg for introduksjon til ny versjon. Se revisorforeningen.no for nærmere informasjon om kurset og kurssteder.